

Antoni Gaudí, en l'oblit

Al mig del Parc Güell de Barcelona, declarat d'interès mundial per la Unesco, s'alça la casa-museu Gaudí, que va ser habitada, durant vint anys, pel forjador del temple de la Sagrada Família. Aquesta casa conté una importantíssima hemeroteca i biblioteca. A més, conserva valuoses obres de l'universal arquitecte català, algunes desaparegudes per culpa dels robatoris i de les poques mesures de seguretat, i d'altres en evident mal estat a causa de les dificultats econòmiques que pateix el museu de fa temps.

La casa Gaudí va ser projectada per l'arquitecte Francesc Berenguer, col·laborador i admirador seu, en uns terrenys de l'anomenada muntanya Pelada, prop del barri del Carmel, a Barcelona. Eusebi Güell Bacigalupi, industrial i mecenes de Gaudí, s'havia proposat urbanitzar l'indret amb la finalitat de fer-ne una ciutat-jardí com les que es construïren a Anglaterra a principis de segle. Més tard, aquest paratge esdevindria l'actual Parc Güell de la Ciutat Comtal.

En aquesta casa, que el pare de Gaudí va comprar l'any 1906, l'arquitecte del Camp de Tarragona va viure-hi amb el seu pare i amb la seva neboda, Rosa Egea Gaudí. En morir aquesta, Antoni Gaudí hi va continuar vivint amb l'escultor i col·laborador Llorenç Matamala fins que, poc abans de la seva tràgica mort, anà a residir al temple de la Sagrada Família.

En morir Gaudí, no hi va haver cap barceloní que volgués comprar la casa, la venda de la qual havia de servir d'ajuda per a la continuació de les obres de la Sagrada Família, tal com desitjava l'arquitecte. Finalment, uns italians dedicats al comerç d'instruments musicals, els Chiappo Arietti, s'enamoraren de la casa i en feren la seva residència. Un accident a Itàlia els llevà la vida i la finca passà a mans d'uns nebots seus.

La casa-museu Gaudí al Parc Güell de Barcelona.

Les institucions i la ciutat de Barcelona mantenen la casa-museu de Gaudí i les obres que acull en un estat del tot precari. La pols i l'oblit s'hi han ensenyorit. A més, algunes de les més importants han desaparegut sense que ningú haja reaccionat.

Albert Winterhalder

La societat Amics de Gaudí, que tenia la seu al Palau Güell de Barcelona, hagué de cedir-lo per deixar pas al Museu del Teatre. Aleshores s'interessaren per l'antiga casa Gaudí i organitzaren una recapte per poder-la comprar. A causa de l'escàs èxit de la col·lecta, van haver de demanar un préstec a una entitat d'estalvi per poder fer front a les despeses que comporta la compra.

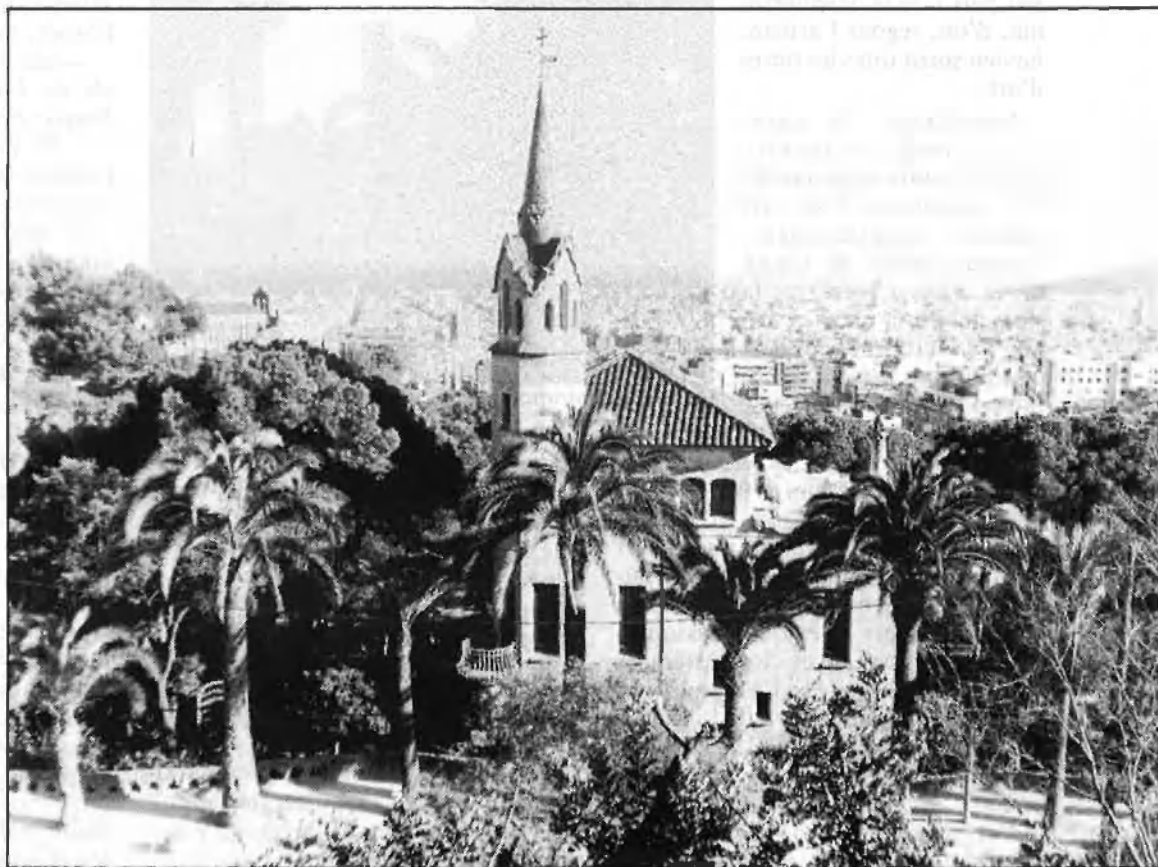
Enric Casanelles, soci fundador i secretari de la societat Amics de Gaudí, instal·là l'arxiu i la biblioteca a la

casa del Parc Güell. Amb uns quants mobles originaris d'en Gaudí, fundà el museu, que passà a ocupar el primer pis de l'edifici.

En morir Enric Casanelles, Joan Bassegoda passà a ser president d'Amics de Gaudí. El secretari de l'entitat era l'arquitecte Salvador Tarragó i el director del museu, Josep M. Garrut, que encara n'és. Joan Bassegoda, professor de l'escola d'arquitectura, es va quedar amb la càtedra Gaudí i el Centre d'Estudis Gaudinistes, que van passar a ocupar els pavellons de la finca Güell, a Pedralbes. Aleshores, Amics de Gaudí, a causa de rivalitats internes, es va quedar sense secretari i la casa-museu Gaudí restà, en certa manera, desassistida.

Actualment, la casa Gaudí, tot i les escasses mesures de seguretat de l'edifici, reuneix obres de gran valor que desperten l'admiració dels visitants. El museu és sovintejat per bastants estrangers i per moltes famílies barcelonines que els dies de festa pugen al Parc Güell i es troben amb l'agradable sorpresa del museu.

Entre les nombroses obres que ocu-

pen la casa-museu, hi ha diferents mobles dissenyats per l'arquitecte, veritable innovador en aquest camp, procedents de la casa Calvet i del Palau Güell de Barcelona. També hi podem veure, entre altres objectes, un banc de fusta que havia estat a la Colònia Güell de Sant Boi del Llobregat, i una taula de fusta treballada, obra de Josep M. Jujol, col·laborador de Gaudí en obres tan destacades com la casa de la Pedrera, el Parc Güell i la Catedral de Mallorca. Diferents peces del museu: miralls, tocadors o un canapè ens demostren que Gaudí posseïa una idea fantàstica de la feminitat a l'hora de dissenyar mobles per a les dones.

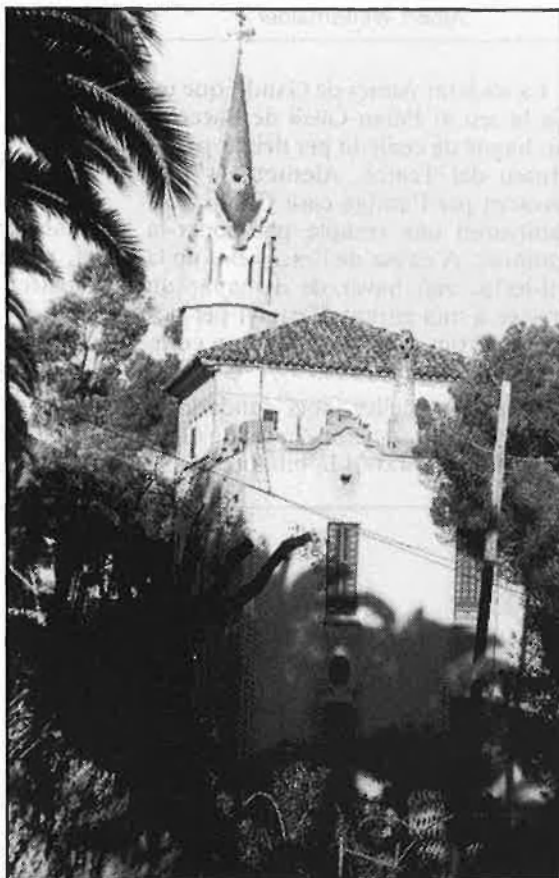
No podem deixar de citar un dibuix de l'injustament oblidat escultor Carles Mani, realitzat per Pablo Picasso. D'aquest mateix escultor també s'hi exhibeix el conegut grup *Els degenerats*, obra escultòrica que causà un gran impacte a la Barcelona de 1907. La màquina d'escriure d'Antoni Gaudí, marca Royal Bar-lock, es pot veure a l'estudi on treballava el genial arquitecte; home petit, d'ulls blaus i penetrants, enamorat del seu país i de la Mediterrània, d'on, segons l'artista, havien sortit totes les obres d'art.

Legalment, la casa-museu Gaudí, o la casa rosa, com també se la coneix, està envoltada d'un cert misteri. Oportunament, l'entitat Amics de Gaudí havia d'haver legalitzat la situació de la finca, però no es va fer, per raons desconegudes. D'altra part, tampoc no és del tot segur que n'hi hagi cap escriptura, segons hem pogut saber. Amb tot això, aquest patrimoni artístic es troba en una situació força irregular i francament inexplicable. Aquests fets no són desconeguts pels estaments públics que, de moment, no semblen gaire interessats a remoure l'assumpte. Aquestes estranyes circumstàncies també són conegudes a l'estranger per la gent que estima l'obra de l'il·lustre arquitecte, i que lamenta l'abandonament d'un patrimoni tan valuós com aquest.

Cal lamentar alguns robatoris que han tingut lloc al museu i la deixadesa

en què es troben moltes obres, que necessitarien una urgent i apurada restauració. Una de les desaparicions més deplorables és la dels famosos dibuixos originals que Gaudí va dissenyar per a la cavalcada de Vallfogona de Riucorb, a la Segarra. Segons sembla, aquests dibuixos han estat exhibits en algunes exposicions sobre l'arquitecte fetes a l'URSS i al Japó. Curiosament, però, mai no s'han pogut contemplar a Barcelona ni a cap altre indret de Catalunya. Sembla que han anat a parar a les mans d'un conegut estudiós de l'obra gaudiniana, que els guarda amb pany i clau.

D'altra banda, l'arxiu biblioteca no posseeix màquina fotocopiadora per

Un valuós patrimoni en un abandonament lamentable.

poder treballar. La bibliotecària, Carme Massaguer, ha hagut de demanar ajuda a algunes entitats d'estalvi perquè li facilitessin gratuïtament algunes carpetes on arxivar les nombroses i importants publicacions amb què compta l'hemeroteca.

En alguns racons, la pols i l'oblit oculten dibuixos i obres originals d'alguns col·laboradors de Gaudí, que no poden ser degudament arxivats a causa de la postergació amb què les institucions i Barcelona mantenen la casa-museu Gaudí. □

NOU ESPECTACLE D'EL SIFONER

En la sort i en la dissort

Ell, Lluís el Sifoner, el cantant. Ella, Empar Ferrer, l'actriu. Marit i muller i coempresaris en la professió, comparteixen de fa anys la cuina i l'entaulat. Ara, de nou.

M. Alberola

Un dia va aparèixer pel domicili conjugal Rafa Gallart —històric ja del teatre valencià— i va dir: «Ho tinc clar. He estat pensant i heu de treballar junts. Heu de vendre la imatge com a parella: tu has de cantar i tu has d'actuar». I va nàixer la cohabitació. *De tu a tu*, cabaret literari; *Thanatos my Love*, teatre estricte; *A dues veus*, sobre textos d'Estellés i Carmelina Sánchez-Cutillas, i ara, *El Sifoner Show*. Empar Ferrer i Lluís Fornés, molt més que un matrimoni.

—«*El Sifoner Show*» és un espectacle de Lluís el Sifoner on participa Empar Ferrer, ¿Lluís?

—Sí, bo... més o menys. És un espectacle Sifoner on ella fa determinats papers.

—*Aleshores, ¿no és un espectacle «de tu a tu» com els altres?*

—No, al *show* hi ha les cançons sifoneres de tota la vida, i Empar el que fa són uns determinats papers de cupletista, de recitadora..., en definitiva és això, una col·laboració en el *show*.

—*I tu, Empar, ¿estàs d'acord amb el paper d'almoïna que et dóna Lluís?*

—No, plantejat així com ho ha explicat Lluís, sembla que és, efectivament, un poc d'almoïna, ¿no? El que passa és que, per a mi, la possibilitat de cantar dins un espectacle i al seu costat, perquè, clar, si jo anàs a cantar a la plaça d'un poble, no vindria ningú a veure'm, m'ofereix unes certes garanties i l'experiència que em suposa enfrontar-me amb la música. I, sobretot, hi ha el repte de si puc cantar o no i si interessa la gent que jo cante. No és un paper d'almoïna, sinó tot el contrari.